

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань антикорупційної політики

18 червня 2024 року

Веде засідання голова Комітету РАДІНА А.О.

ГОЛОВУЮЧА. Гарзд, колеги, давайте тоді... По-перше, в нас є кворум і ми можемо починати засідання комітету. В нас триває запис, правильно?

_____ . Да.

ГОЛОВУЮЧА. Прекрасно. Можемо починати засідання комітету. Ми з вами, колеги, сьогодні домовлялися попередньо розглянути два законопроекти, щодо яких наш комітет є основним. Це законопроекти з реєстраційними номерами 11280 і 11280-1, основний і альтернативний. І, колеги, традиційно в такий день ми намагаємося тримати наш регламент в одну годину для того, щоб колеги могли потрапити на засідання фракцій.

Чи будуть, колеги, додаткові пропозиції по порядку денному, додаткові питання до порядку денного? Немає. Тоді, колеги, пропозиція порядок денний затвердити в тому вигляді, який запропонований.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Колеги, ми маємо з вами ситуацію наступну, відсутній наш колега Олександр Ткаченко, який є автором основного законопроекту. Які будуть, колеги, пропозиції, чи ми будемо розглядати його законопроект за його відсутності? Основний законопроект 11280.

БУРМІЧ А.П. Можливо, щось трапилось. Нам треба розглядати, тому що державні інтереси наперед все.

ГОЛОВУЮЧА. Гарзд, колеги, давайте тоді я винесу на голосування питання щодо згоди на розгляд, згоди комітету на розгляд законопроекту 11280 за відсутності автора, щоб просто це не було тільки моє рішення, мені здається, це було би некоректно.

Колеги, хто підтримує продовження розгляду законопроекту 11280 за відсутності автора? Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги. Ні, мені здається, Вікторія утрималася.

СЮМАР В.П. Утрималася. Невідомо.... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Просто ми коли планували засідання комітету, то секретаріат обдзвонював вас і в тому числі Олександра, і Олександр підтверджував свою участь, тому... Можливо, він ще приєднається. Він не відповідає на дзвінки, можливо, він ще приєднається, тоді відповідно ми дамо йому слово, але поки, оскільки таке рішення комітету, то будемо розглядати законопроект.

Колеги, я тоді трохи в незручній ситуації, коли я як голова комітету маю презентувати обидва законопроекти: один – авторства нашого колеги, і один – відповідно мого авторства. Давайте я почну з наступного, колеги.

В нас є практичні ситуації, коли арештовуються культурні цінності, передаються в управління АРМА і АРМА відповідно до чинного закону може з цими культурними цінностями зробити тільки дві речі. Перше: якщо є ухвала суду відповідна з дозволом на продаж, то їх продати. Друге: шукати відповідно

до Закону "Про публічні закупівлі" для цих культурних цінностей управителя, який не просто візьметься відповідати за ці культурні цінності, картини абощо, але й запропонує економічну модель, за якою можливо буде в державу перераховувати прибуток від управління такими картинами. Бо саме таким чином сформульована підзаконка і методичні матеріали АРМА щодо управління рухомим майном.

У випадку з культурними цінностями, наприклад, картини, колеги, це не дуже працює. Відповідно ми опиняємося в ситуації, коли або культурні цінності треба продавати, що не дуже раціонально, бо, в принципі, мені не зовсім, чесно кажучи, зрозуміло, як це в принципі співпрацює із Законом про охорону культурних цінностей. А по-друге, друга альтернатива для АРМА – це шукати управителя, який з найбільшою долею імовірності не знайдеться, бо просто економічної моделі прибуткового управління картинам, якщо це не Босх, Матіс, Тернер і так далі всі сукупно, такої економічної моделі з найбільшою долею вірогідності не існує.

Відповідно обидва законопроекти покликані цю проблему вирішити в наступний спосіб. У нас з вами вже є, колеги, процедура, яку ми з вами опрацьовували і додавали в Закон про АРМА, – це процедура управління у виняткових випадках. Ця процедура говорить, що якщо АРМА стикається із активом, скажімо, переривання, функціонування якого становить загрозу в тому числі і соціального характеру, то актив може бути по рішенню Кабінету Міністрів переданий в управління відповідного державного підприємства.

Отже, колеги, і законопроект пана Олександра, і законопроект мій пропонують додати до цієї процедури можливість передачі культурних цінностей без пошуку для них управителя, умовно кажучи, на ринку, а по рішенню Кабміну в музей або в заповідник, або в архів, або в бібліотеку. І я думаю, колеги, що це правильний механізм, який дозволяє: а) зберегти об'єкт мистецтва; який дозволяє: б) чітко визначити, хто відповідає за збереження цього об'єкту мистецтва. І уникнути вибуття цього, і уникнути фактично неможливості повернути цей об'єкт мистецтва або власнику, або в музейні колекції у разі, якщо буде прийнято рішення про конфіскацію.

Крім того, колеги, не так просто насправді об'єкт мистецтва продати. І суперечки про те, чи він був у разі його продажу, суперечка про те, чи він був проданий за ринковою ціною чи не за ринковою ціною, чи за максимальною його ціною чи ні, ця суперечка з відповідними позовами до держави, яка була би продавцем, може тривати дуже довго і держава може не тільки не відшкодувати собі кошти, а може і опинитися в ситуації боргу перед власником цього активу.

Прошу?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Ну, дивіться, є умовна картина, яка арештована в кримінальному провадженні... Неважливо, картина "А" відомого художника, яка є культурною цінністю, вона арештована в кримінальному провадженні у ситуації, якщо зараз як по чинному закону це можливо, отримано, ухвалено її

продаж і картина продається, а власник вважає, що її ціна в три чи в чотири, чи в п'ять разів більша, а держава вже продала її по певній ціні, потім не настає... Припустимо, настає виправдувальний вирок або справа відкривається, власник приходить до держави і каже: а як там моя картина? А держава каже: а ми продали вашу картину. А він каже: а за яку суму? І держава йому каже: за стільки-то. А власник каже: а я вважаю, що це в п'ять разів більше, поверніть мені ще в п'ять разів більше. А держава каже: ні, ну так не працює, тому що ми продали за таку суму. І починаються позови до держави. Це цілком реалістичний сценарій. Або доходить до конфіскації, є судові рішення, обвинувальний вирок, доходить до конфіскації і держава в силу того, що був об'єкт мистецтва проданий за меншою ціною, ніж могло би, фактично втрачає частину можливості компенсувати збитки від злочину, вчинення якого підтверджено обвинувальним вирокком суду.

БУРМІЧ А.П. Скажіть, будь ласка, в одному і в другому законопроекті обов'язкова експертиза для того, щоб не виникали потім отакі питання, як кажуть, до держави або з боку власника, чи ще там? І взагалі, щоб держава не втрачала, скажімо коли продає, якісь кошти, а була об'єктивність якась? І тоді, якщо буде експертиза, то держава буде тільки у вигаши і ніколи до неї не будуть застосовані якісь моменти там судові.

І більш того, ви ж розумієте, що скажімо можуть бути копії, можна буде скажімо, якщо картина заарештована, зробити з неї копію і продати копію ...*(Не чути)*, там багато варіантів.

Тому експертиза обов'язкова, якщо АРМА отримала будь-які цінності, вони повинні пройти обов'язкову експертизу у фахівців і тоді не буде питань. Але я бачу тут...

ГОЛОВУЮЧА. Давайте, колеги, перш ніж ми підемо по питанням, я тоді спробую, ну фактично я мушу презентувати вам механізм запропонований обидвома законопроектами і мені здається, це відповідь на ваші питання.

Отже, законопроект 11280 пропонує наступний механізм, застосування процедури управління у виняткових випадках, тобто передачі за рішенням Кабміну, по цьому законопроекту можливо за умови наявності ризику руйнування, пошкодження, псування, перетворення, втрати та знищення культурних цінностей, а саме об'єктів матеріальної та духовної культури, що мають художнє, історичне, етнографічне і наукове значення і підлягають збереженню, відтворенню та охороні, відповідно до законодавства України.

І за пропозиціє автора законопроекту, наявність цих обставин ризику руйнування, пошкодження і так далі, встановлюються в два способи. Перше, у разі прийняття в управління відповідних активів. Друге, у разі встановлення цих обставин в результаті перевірки здійснення управління активом, тобто для активу, який вже був певному управителю переданий в управління і щодо якого АРМА здійснює моніторингові заходи. Якщо за результатами цих моніторингових заходів виявлено ризику для цих культурних цінностей, то тоді АРМА може рухатися по винятковій процедурі, тобто визначення нового

управителя для цих картин в інших культурних об'єктів через Кабінет Міністрів.

Чому я, власне, колеги, подала альтернативний законопроект? Бо мені здається ця запропонована процедура лишає певні білі плями. Перше, чому ми починаємо говорити про виняткову процедуру управління культурними цінностями тільки тоді, коли їм вже погано, коли вже існує ризик їх псування і так далі? Я все-таки наполягаю на тому, що економічної моделі передачі таких об'єктів в управління її немає. Відповідно ці картини, ці об'єкти мистецтва, рідкісні музичні інструменти, колекції і так далі будуть просто десь лежати і чекати, оскільки їм не знайдеться управитель з найбільшою долею вірогідності, чекати допоки вони почнуть псуватися. Це перше.

Друге. Я не зовсім розумію, яким чином АРМА через 3 дні після прийняття в управління відповідних активів, тобто отримання ухвали про арешт має зрозуміти, що це, перше, культурні цінності. І, друге, що щодо них є ризик псування.

Мені здається, що це білі плями в запропоновано законопроекті, тому я подала альтернативний законопроект і пропоную принцип той самий, а процедуру іншу. Я пропоную, перше, щоби виняткова процедура управління, тобто визначення управителя через Кабмін застосовувалася до культурних цінностей не тоді, коли вони вже псуються, а в будь-якому разі, це перше.

Друге. АРМА має якимось чином зрозуміти, чи ось це культурні цінності чи ні. Тому я пропоную, що тоді, коли АРМА отримує об'єкти, які виглядаються, як об'єкти мистецтва, вони ж арештовані по опису. Написано, картини, музичні інструменти і так далі, АРМА отримує цей список, передає цей список, одразу при отриманні щоби зрозуміти, що далі з цим робити, передає цей список Мінкульту. Мінкульт може залучити інші організації, які відповідно до законодавства здійснюють державну експертизу культурних цінностей може не залучити. Він може не залучити, бо є ще певний реєстр культурних цінностей, Мінкульт може і з ним звіритися, але дивіться, тут профільний...

БУРМІЧ А.П. Копія чи не копія.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, тут профільний, тут профільний орган Мінкульт. АРМА звертається до Мінкульту, Мінкульт звертається до інших організацій і Мінкульт відповідає АРМА чи є серед того переліку, який АРМА йому надала, культурні цінності. Мінкульт може сказати – все з цього культурі цінності, може сказати – нічого не культурна цінність, звичайні картини, я не знаю, давайте не будемо зараз в мистецькі питання заходити, може сказати, із десяти картин три – культурна цінність.

І тоді АРМА, отримавши цей висновок, робить наступне: по тих об'єктах, щодо яких є висновок, що це культурна цінність, АРМА запускає процедуру передачі в музей, бібліотеку, архів або заповідник через Кабінет Міністрів спільно з Мінкультом, не в будь-яке державне підприємство, а лише в ці чотири. Я обговорювала це питання неформально з Мінкультом – це той перелік, який вони запропонували. Щодо тих об'єктів, які не визначено

культурною цінністю, АРМА шукає їм управителя, бо нема іншого способу адмініструвати, скажімо так, ці активи.

І останнє на додачу скажу, колеги. Я думаю... Давайте так, в нас з вами регулярно виникає необхідність так трошки ad hoc вирішити питання, що АРМА робити з тим чи іншим активом, який не адмініструється через загальне правило управління активами. В нас вже є виняткова процедура, на цю виняткову процедуру нанизуються ще додаткові винятки і додаткові активи. Для того, щоб так не було і щоб ми з вами не змушені були безкінечно додавати винятки, ad hoc і так далі, ми з вами маємо, колеги, коли пройдемо це питання, яке трошки горить, попрацювати над все-таки процедурою планування перед арештом для того, щоб в АРМА, в принципі, не потрапляли активи, якими АРМА не зможе управляти або якими, в принципі, неможливо управляти, або які АРМА не може зберігати, бо вона не є зберігальна камера або каса. Для того, щоб ми системно це питання вирішили, управління, скажімо так, нетиповими активами, а не розширювали до безкінечності і статтю Закону про управління у виняткових випадках.

Колеги, давайте ми зараз просто з вами не будемо обговорювати повністю процедуру планування перед арештом. Я знаю, що АРМА вже працює над цією процедурою, це буде питання для окремого засідання.

Анатолій Петрович, бачу руку. Одне коротке скажу.

Крім того, колеги, в моєму законопроекті 11280-1 я також пропоную вирішити питання щодо, точніше, дати відповідь на питання, що робити із арештованими коштами, які перебувають на рахунках АРМА або з облігаціями, з військовими облігаціями, які були придбані за рахунок таких коштів, у разі якщо ВАКС ухвалює рішення про стягнення в дохід держави відповідного закону по процедурі... перепрошую, стягнення в дохід держави відповідного активу по процедурі, передбаченій Законом "Про санкції".

Зараз просто взагалі в законодавстві нема відповіді на питання, як АРМА має віддати державі готівкові кошти або кошти на рахунках, або ОВДП, які придбані за ці кошти, у випадку, якщо надходить рішення про стягнення по санкційному закону. Відповідно я пропоную передбачити, що коли АРМА отримує судове рішення про таке стягнення, то у разі, якщо це кошти на рахунках, АРМА їх перераховує в державний бюджет. У разі, якщо це кошти, за які придбані державні облігації, то Кабінет Міністрів може відповідні облігації анулювати і кошти, і дохід від них також перераховуються в бюджет.

Просто, але зараз цієї процедури просто взагалі немає. Це може звучати дуже дивно, колеги, але цієї процедури, її нема. Відповідно я би хотіла скористатися можливістю, що ми розглядаємо цей законопроект, і це, як на мене, маленьке технічне питання також вирішити.

У мене все, колеги, я готова до питань.

БУРМІЧ А.П. Чому я пропоную і наполягаю все-таки, що вираз, який ви викладаєте, що Міністерство культури може залучати, я наполягаю, щоб було – повинен залучати. Чому? Тут два є ризики.

Перше. Не всі культурні цінності у нас обліковані. Наприклад, є художники, які там молоді і таке інше, чи щось, хтось інший якийсь виріб зробив, що його просто немає в реєстрі, а його треба оцінити. Хто його оцінить? Перший ризик.

Друге. Те, що я говорив. Скажімо, взяли там якусь картину, яка схожа Пікассо один до одного, ну це копія, і її оцінили, що це культурна цінність. На самом деле там воно нічого не коштує. Розумієте? І тут теж розрив в оцінці і в тому, що реалізували невідомо що, невідомо по якій ціні, а це ніщо взагалі. Розумієте? Тому не може, а повинен Мінкульт залучати фахівців, експертів, щоб вони глянули на все, з врахуванням звичайно і реєстру. Тоді не буде ніяких корупційних ризиків і таке інше.

ГОЛОВУЮЧА. Почула, Анатолій Петрович. Я позначу собі.

Да, Вікторія, будь ласка.

СЮМАР В.П. Зараз я скажу таку складну насправді тезу. Я маю одну картину, яку мене переконали взагалі придбати як інвестицію. Ну, вона там інвестиція – це дуже відносно. Тому що це може бути пару тисячі доларів, а мені сказали, от художник помре, вона буде коштувати в п'ять разів дорожче, він відомий. Багато людей насправді інвестують у твори мистецтва, розуміючи чудово, що в ціні вони ростуть. І це вигідніше, ніж вкладати кошти. Я би погодилася з цією логікою при повній довірі до держави. Я просто боюся, що це може стати предметом рейдерства. Коли предмети мистецтва, в які інвестовані кошти арештовуються, продаються дешевше їх вартості просто, хтось може їх придбати. Таки ризики існують самі по собі? Як цей закон... Давайте подивимось на зворотній бік. Ну, тобто ми ж захищаємо інтереси держави, але ми захищаємо і інтереси громадянина. Ну, тобто нам парламентський майданчик він завжди покликаний насправді зважити інтереси між там з суспільством, з зацікавленими персонажами і державою, і знайти отакий от здоровий компроміс. То як оцей проект закону вирішує цю проблему, наприклад?

ГОЛОВУЮЧА. Да, у мене є відповідь на це питання. Дякую дуже, Вікторія.

Я забула звернути вашу увагу, колеги, що я принаймні в своєму законопроекті в статтю 21 Закону про АРМА, яка про управління рухомим, нерухомим майном, цінними паперами, майновими та іншими правами пропоную додати норму про те, що рухоме майно належність якого до культурних цінностей встановлено в порядку визначеному, тут написано, посилення на оцей порядок АРМА, Мінкульт, експертиза, висновок, культурна цінність чи ні, так-от рухоме майно, по якому встановлено, що воно є культурна цінність в порядку, який ми тут виписуємо, не підлягає продажу до фінального рішення суду. Тобто як арештоване це майно не можна продати.

(Шум у залі)

Якщо зараз реалізація також можлива, тільки якщо суд скаже, що це під реалізацію. Тобто просто АРМА не може взяти і вирішити продати такі

активи. Але ми фіксуємо, що вони не підлягають продажу навіть по рішенням суду саме тому, що це культурна цінність.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Да, як виконання фінального рішення суду, да, звичайно. І це буде стосуватися будь-якого об'єкта. Дивіться, у нас на речення вище перед тим, що я пропоную додати, є норма яку ми з вами вже додавали, колеги, про неможливість продажу нерухомого майна до фінального рішення суду. Якщо я не помиляюся, в 20-му чи в 2021 році ми цю норму додавали і вона, в принципі, так і працює. Є фінальне рішення суду, тоді продається нерухомість. Немає фінального рішення суду, не продається. Я пропоную по культурним цінностям зробити рівно те саме для того, щоб власне зменшити історію про, як ви кажете, державне рейдерство. Але ми ж також маємо бути свідомими того, колеги, що проблема державного рейдерства, вона ж не в переліку майна, який можна чи не можна продати. Вона у функціонуванні деяких правоохоронних органів, і вирішувати її треба в першу чергу там і, щоб ми не набудували в інших законах і інших механізмах...

СЮМАР В.П. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Ну, колеги, просто з такою логікою треба, в принципі, заборонити.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я розумію ваше побоювання. Але з такою логікою треба взагалі заборонити арешт речових доказів в кримінальному провадженні, бо будь що можна арештувати і потім з ним якось-такось і так далі. Ми ж зараз не реформуємо систему арешту.

СЮМАР В.П. ...*(Не чути)* квартира, картини, десятки мільйонів доларів.

ГОЛОВУЮЧА. Ну комусь картина, комусь квартира важливіша. Колеги, це просто дискусія, яку, це проблема, яку ми не можемо вирішити в рамках цього закону, але ми можемо зменшити... Колеги! Колеги! Ми можемо зменшити ризики і норму про яку я щойно сказала про заборону продажу до того як, до фінального вироку, зменшує ризики.

Колеги, чи будуть ще в когось з членів комітету питання?

Я тоді також попрошу висловити позицію пані Олену Думу керівницю АРМА. Будь ласка.

ДУМА О.О. Щиро дякую і всіх вітаю. Ну в першу чергу дякую вам, пані голово і всім членам комітету, що ви насправді ініціюєте дуже важливі для АРМА законопроекти. Тому що ми щоденно стикаємося з тими питаннями, які не врегульовані на сьогоднішній день і сподіваємося на підтримку і сподіваємося, що і попаде це відповідно на розгляд в парламент і буде схвалено за основу і в цілому.

Чому? Тому що я, якщо дозволите, коротко, я не буду уже по самим законопроектам, тому що ви вже настільки їх широко і професійно представили. По суті можу тільки сказати, що ми підтримуємо ваш законопроект 11280 прим.1. Тому що він більш широко регламентує всі процеси, які нам потрібно врегулювати, охоплює дві норми, які дуже потрібні

сьогодні, оскільки ми маємо уже рішення ВАКС щодо списання коштів, які належать наприклад юридичній особі підсанкційні – це "Роял Пей".

Я коротко зазначу, що саме ці кошти АРМА списала в 2023 році, коли побачила їх на рахунках в комерційному банку, що не дозволено законодавством, вони були там майже 2 роки, цього ніхто не бачив. Ми зверталися тричі до СенсБанку, потім до Нацбанку, отримували двічі відмову і тільки із заявою до ДБР і повторного звернення, ми ці кошти списали в листопаді.

За ці кошти ми придбали одразу військові облигації, ви знаєте, ми дякуємо також вам за підтримку. На сьогоднішній день, до речі, уже внесено проект розпорядження щодо придбання 31 мільйона доларів військових облигацій і майже 6 мільйонів євро, тобто ваша норма вже працює, це принагідно я зазначаю.

Отже, після того, коли АРМА вже управляє цими коштами у вигляді військових облигацій ми стикнулися з тим, що рішення ВАКС якось потрібно виконати. Тобто націоналізувати, хоча вони вже, завдяки нам, можна сказати, працюють на державу.

І от, як сказала Анастасія Олегівна цього механізму, то як юридично передати немає. Тому ось ця запропонована норма вона відповідно цей процес врегулює, я так розумію, що Мінфін підтримав всю цю процедуру і іншого законодавства, яке б врегулювало цей процес не існує.

Щодо картини. Я дякую вам, Анатолій Петрович, ви задавали такі дуже чіткі питання, я, якщо можна коротко. У нас, наприклад, є на виконанні ухвала в кримінальному провадженні по Віктору Медведчуку. В рамках цього провадження АРМА отримала 285 картин. І одразу ми звернулися до Міністерства культури для того, щоби провели додаткову експертизу. Чому? Тому що оскільки у нас є нова площадка і ми віддаємо зараз на реалізацію на ProZorro ми розуміємо, що на ProZorro, ви зазначили в питанні своєму, яке можна розділити на два: оцінка культурної спадщини, мистецького значення і те, що потрібно для держави залишити, як для покоління, це одна суть питання, а оцінка, це зовсім інша. І ми розуміємо, що на ProZorro включаються суб'єкти оціночної діяльності, які будуть здійснювати оцінку, тобто саму вартість картини.

І розуміємо, що це можливо ринковий може бути тільки підхід і культурної спадщини тут немає, отже, розділяємо ці поняття. Міністерство культури з радістю прийняло наш лист, враховуючи те, що ці картини знаходяться в Національному художньому музеї, а у них був доступ, вони відразу залучити експертів. З цієї кількості картин 113 визнано такими, які мають таке культурне значення, мистецьке, яке має залишитися в державі.

Отже, що ми зробили? Ми зробили, по крайній мірі у нас було оголошення, ми начебто не можемо зупинити конкурс, але враховуючи, що у нас були висновки, ми його зупинили, ми виокремили ці картини, поки що по них вже зупинено процес реалізації, по іншим буде відбуватися реалізація, по

іншим суб'єктам оціночної діяльності будуть оцінювати скільки вони коштують.

Ті ж, наприклад, які мають такі відомі прізвища, як ви, наприклад, придбали для себе, а там, я не мистецтвознавець, але вже, в принципі, починаю розбиратися, то в яхтах, то в картинах і так далі. Є такі закарпатці-митці, які оцінені, ну, по крайній мірі є статті і вже самі експерти говорять про те, що ці картини можуть коштувати дорого потім. Отже, ми маємо ситуацію і завдяки вам вона зараз вирішиться, тому що в законі нашому спеціальному не передбачено таким чином АРМА на підставі чого передасть в музей. Ця норма відсутня, тому підтримуємо. Дякуємо за те, що ви прописуєте цей механізм. Просимо підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, чи будуть ще питання, коментарі від членів комітету?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Да. Якщо можна, Вікторія. Іван і потім Вікторія. Вікторія, потім Іван.

СЮМАР В.П. Ні, я просто хотіла сказати, що мені здається, що я підтримую "тире 1" законопроект, ну, він точно просто повніший, бо в Саші там один тільки пункт і він не так детально розписаний, і не вирішує отого ключового питання, да, там передати і експертизу. А тут все-таки, тобто я підтримую просто ... *(Не чути)*

_____. Всі підтримують.

_____. Всі підтримують.

_____. Як ми можемо не підтримувати ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Іване, будь ласка.

ШИНКАРЕНКО І.А. Шановні колеги, я, усвідомлюючи той факт, що ми зараз будемо голосувати і у нас сьогодні лише одне питання, і засідання закінчиться, я хочу не з приводу законопроекту сказати, але ви давайте проголосуєте і дасте мені слово, щоб я виступив.

ГОЛОВУЮЧА. Давайте, да, якщо не з приводу законопроекту, то давайте ми тоді закінчимо по цьому законопроекту, по цим законопроектам і тоді...

ШИНКАРЕНКО І.А. Тоді прошу не розходитися.

_____. ... *(Не чути)* але ви ... *(Не чути)* не "може", а "повинен" внесете?

ГОЛОВУЮЧА. Да, я якраз... Дивіться, колеги, давайте ми наступним чином зробимо. Перше – ми закінчили обговорення, всі, хто хотіли висловитися – висловилися. Я тоді, колеги, буду просити перейти до ухвалення рішення. Я спочатку поставлю на голосування законопроект 11280, бо він – основний, така є процедура. Прошу визначитися по ньому і потім тоді будемо рухатися далі.

Гаразд, колеги? І, одну секундочку, Андрію, напишеш мені нумерацію тоді? Я просто запропоную, якщо не буде підтриманий 11280, то те, що ви сказали. Я запропоную покласти в пропозиції комітету.

Отже, колеги, колеги, пропоную тоді переходити до голосування і прошу, колеги, визначитися, хто підтримує законопроект 11280. Колеги, хто – за? Проти? Утримався?

Так, по цьому законопроекту тоді маємо рішення.

Наступний законопроект, колеги, 11280 з позначкою 1. Дивіться, колеги, я візьму на себе сміливість запропонувати підтримати законопроект за основу і в цілому, але із пропозиціями комітету, пропозиції комітету. Техніко-юридичне опрацювання, це зрозуміло. Пропозиції комітету наступні.

Перше: те, що Анатолій Петрович щойно сказав, зараз скажу правильно нумерацію, в абзаці десятому розділу I законопроекту словосполучення "може залучати" замінити на слово "залучає". І таким чином замість права Мінкульту, точніше, замість дискреції Мінкульту залучити чи ні, ми будемо мати обов'язок Мінкульту залучити. Я одразу, колеги, мушу сказати, що я не переконана, що Мінкульт буде з цього приводу дуже щасливий, бо кожна експертиза, вона насправді, вона не є безкоштовною, і в Мінкульту не обов'язково ці кошти є. Я мушу вам це сказати, саме з цих міркувань писали "може залучати". Але є схоже питання щодо експертизи вже також чула і від Голови Верховної Ради, тому, да, мені здається, це те, що ми можемо...

ДУМА О.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. А можете, будь ласка, взяти мікрофон.

ДУМА О.О. Коротко. Ми бачимо навпаки бажання Міністерства культури більш дотичними бути до цієї роботи, виявляти такі, наприклад, предмети мистецтва, які могли би мати культурну цінність і мистецьку, щоби залишати їх максимально в музеях. Тобто вони зацікавлені...

ОЛОВУЮЧА. Да-да, я розумію, це я розумію. Просто зараз законопроект говорить, що Мінкульт надає вам висновок і він може залучати інші експертні організації, а може не залучати. А тепер ми говоримо, що Мінкульт для здійснення такої експертизи зобов'язаний залучити інші організації. Але ці інші організації – це не обов'язково мають бути комерційні організації. Це може, наприклад, бути експерт в державному музеї, який приходить на роботу для того, і отримує зарплатню за те, що зробить експертизу.

ДУМА О.О. Я перепрошую. Так і є.

БУРМІЧ А.П. *(Не чути)* По-перше, ми державні інтереси зберігаємо, а друге – АРМА захищена від подальших якихось судової тяганини і в'яснення, у неї є експертиза. Все.

ГОЛОВУЮЧА. Скажімо так, якби я була АРМА, я би також хотіла мати висновок експерта, який чітко обґрунтовує, чому ті чи інші дії були вчинені.

ДУМА О.О. Абсолютно вірно, окрім державних інтересів, нашої захищеності, тут ще такий момент. АРМА звертається офіційно з листом до Мінкульту, пропонує створити робочу групу і вони дають представників саме працівників музеїв і своїх експертів, тобто залучають працівників музеїв.

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд, колеги. Тоді по цьому законопроекту ще раз пропозиція в абзаці десятому розділу I "може залучати" замінити на "залучає" і, колеги, в мене ще одна буде техніко-юридична правка, не дуже вдало просто я сформулювала в себе в законопроекті технічно речення щодо того, кому передаються ці картини. Вони передаються музею, заповіднику, бібліотеці, архіву форми державної власності, треба, щоб після цього було словосполучення "далі підприємства", бо на це є відсилка в третій частині цієї статті.

Тому, колеги, буде пропозиція також додати пропозицію комітету, абзац вісімнадцятий розділу I проекту закону викласти в такій редакції: "Після слів і цифр "становить 100 відсотків" доповнити словами "а у випадках, передбачених абзацом шостим цієї частини, музею, заповіднику, бібліотеці, архіву державної форми власності". Це просто технічно більш правильно сформулює норму, щоб потім не було питань по правозастосуванню.

Да.

_____. У мене питання по цьому реченню. Управління активами, це частина восьма стаття 21, які мають ознаки культурних цінностей. От у мене зауваження, ознаки культурних цінностей, у нас є визначення, що це таке? Тому що сьогодні культурна цінність – це картина, можливо, завтра це буде якийсь інший витвір, на який ми сьогодні...

ГОЛОВУЮЧА. Що?

_____. (Не чути)

_____. Саме оце слово "ознаки", це десь визначено в нас?

ГОЛОВУЮЧА. Дивіться, колеги, зараз, у нас є Закон "Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей", там є визначення культурних цінностей. Воно звучить, колеги, наступним чином, зараз я вам скажу, секундочку. І воно навіть має перелік. Дивіться, визначення ознаки культурних цінностей немає. Є в законі, на який щойно послалася, визначення культурних цінностей. Це об'єкти матеріальної та духовної культури, що мають художнє, історичне, етнографічне і так далі, далі а саме: оригінальні художні твори живопису, графіку, скульптуру; предмети, пов'язані з історичними подіями; предмети музейного значення, знайдені під час археологічних розкопок; складові частини, фрагменти архітектурних, історичних, художніх пам'яток; стародавні книги; манускрипти і так далі. Яка була моя логіка? Ми не можемо саме для цілей цього закону окремо написати, що таке мають ознаки культурних цінностей.

Я розуміла би процедуру наступним чином. АРМА отримує ухвалу про арешт і там, наприклад, написано картина або написано старовинні книги і АРМА, розуміючи, що це підпадає формально під культурні цінності, весь цей список, що вони отримали по ухвалі, пересилає в Мінкульт і тоді Мінкульт, залучаючи інші організації, їй говорить, АРМА, що да, це культурна цінність, а це некультурна цінність або нічого некультурна цінність, або все культурна цінність. Отак. Тобто тут да, ми змушені фактично покладатися на АРМА в

тому, щоби вони відсортували зерна від плевел. Як це інакше зробити, колеги, я не знаю.

Я бачила це зауваження, воно в ГНЕУ також було. Я не знаю, як інакше зробити. Бо ми просто, ми працюємо із законодавством про культурні цінності, яке виписано не для АРМА. І це просто всі прив'язки, які у нас є. Є поняття "культурні цінності", є поняття "предмети музейного значення", є поняття "державна експертиза культурних цінностей", більше, в принципі, нічого особливо немає все. Тому більш детально або ми маємо тільки для АРМА виписувати окремо, що це, або ми маємо прив'язатися до існуючого законодавства про захист культурних цінностей. Більше того, ми навіть, я навіть намагалася попросити Мінкульт зробити спеціальний порядок визначення того, що таке культурна цінність для АРМА. І вони сказали: "Ні, немає доцільності робити окремий порядок, є порядок державної експертизи культурних цінностей, це все, що вам треба, все". Бо я в попередній ітерації законопроекту писала, що Мінкульт робить цю експертизу у визначеному ним порядку. І Мінкульт сказав, що, ні, ми ніякий окремий порядок робити не будемо і просив прив'язатися максимально до того, що є. Тому я би рада була детальніше, але цього законодавства просто не існує.

Гаразд, колеги, тоді пропозиція щодо законопроекту 11280 із позначкою "1" наступна.

Перше, включити і рекомендувати Верховній Раді України включити законопроект до порядку денного сесії.

Далі. За результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу і в цілому з необхідним техніко-юридичним опрацюванням та з пропозиціями комітету. Їх дві, я їх вже зачитала під стенограму щодо абзацу десятого розділу І, щодо абзацу вісімнадцятого розділу І.

І, колеги, чи хтось із колег бажає бути доповідачем по цьому законопроекті? *(Загальна дискусія)*

Колеги, я запропоную, бо так запропонувала АРМА, і будемо бачити, на яке рішення ми вийдемо.

Гаразд, колеги, тоді проект рішення по цьому законопроекті я запропонувала. Прошу тоді за відсутності інших бажаючих мені доручити бути доповідачем по цьому законопроекті від комітету. Да, колеги, тоді прошу по цьому проекту рішення, яке я щойно озвучила, визначатися. Я не можу доручити Саші, коли його немає. Я була би рада. *(Загальна дискусія)*

Колеги, давайте визначимося по законопроекті, потім я скажу по виступу. Давайте визначатися по тому проекту рішення, яке я щойно озвучила.

Хто – за, колеги? Проти? Утримався?

Дякую дуже, колеги. Я правильно розумію, колеги, що у вас питання по за основу і в цілому? Ну, це ж все одно на розсуд залу.

По виступу від комітету я можу сказати, колеги, що, якщо буде в когось бажання по цьому законопроекті виступити, то я радо поступлюся.

На цьому по цьому законопроекті, колеги, ми завершили розгляд. Дякую дуже.

Іване, будь ласка.

ШИНКАРЕНКО І.А. Я прошу, да, я коротенько з приводу нашого останнього виїзного засідання.

ГОЛОВУЮЧА. Іване, Іване.

ШИНКАРЕНКО І.А. Да.

ГОЛОВУЮЧА. Під стенограму.

ШИНКАРЕНКО І.А. Да, да, будь ласка.

З приводу нашого виїзного засідання, яке було нещодавно в АРМА, я хочу сказати наступне. Наприклад, цей законопроект, котрий ми приймаємо, так, він вирішує такі поверхневі проблеми. Вже є майно, воно... вже всі розуміють, що з ним робити, це супер. Великі гроші, дуже великі гроші – це допомога ЗСУ, це зараз важливо.

Але ми пам'ятаємо, що ми обговорювали питання того, що є у вас величезна кількість ухвал, які ви просто фізично не встигаєте надати експертам для оцінки їх фактичного стану, взагалі чи існують, не існують. Це, мені здається, ну, взагалі не порівняно з тим, що на сьогоднішній день АРМА отримує з реалізованих активів, або ж коли управляє якимось іншим чином. Тобто я на комітеті це говорив і ще раз хотів би зацентувати увагу, що потрібно придумати якусь модель, яка б надала можливість швидко або ж поставити це на рейки із залученням або зовнішніх експертів, оцінщиків чи збільшити штат, це, звичайно, важко, можливо, залучити якісь фонди, хто б допомогли сплатити роботу експертів, які би могли це реалізувати.

Тому що мені здається, це буде взагалі кардинально різні показники ефективності і більш того, надходження до бюджету грошей, які зараз настільки потрібні.

ГОЛОВУЮЧА. Ви маєте на увазі залучити зовнішніх експертів для того, щоби проводити інвентаризацію активів, переданих по ухвалам. Я правильно зрозуміла?

ШИНКАРЕНКО І.А. Я маю на увазі, що потрібно розробити, придумати модель яким чином проаналізувати все те, по чому вже є ухвала, але воно не може бути передано, тому що воно не проаналізовано. Чи це додаткові зовнішні оцінщики, чи в штат брати, чи збільшувати штат, я не знаю яким чином, але треба якимось чином реалізувати цю проблему, бо виходить так, що у нас 90 відсотків десь в ухвалах, 10 ми оперуємо, реалізуємо, картини, культура, але ж 90 – це ж набагато... Якщо я правильно розумію проблему, але суть в чистих цифрах, котрі ви називали, ну, там просто неймовірно великі гроші лежать там, які могли б зараз потрапити до державного бюджету.

ГОЛОВУЮЧА. Да, будь ласка.

ДУМА О.О. Якщо ви дозволите, я прокоментую, щоб було коротше по часу. Питання насправді глибоке, дуже доцільне. Я вам дякую. І воно насправді проблемне. Але я би хотіла коротко зазначити про те, щоб ви знали, що ми не стоїмо на місці. Тобто ми її озвучили і ми вже вчиняємо певні дії.

Перше. З вашої доповіді я зверну увагу на те, що придумати якусь схему типу якийсь новий велосипед, когось залучити, не пройде. Чому, поясню. Тому

що насправді працівники, державні службовці АРМА посадові особи, читаючи ухвалу, читають в кінці останнє речення, стаття 212 Кримінального кодексу України – це нерозголошення відомостей. Тобто залучити якихось людей з вулиці неможливо. Я думаю, тут коротко все і зрозуміло.

Друге. Цієї норми немає в спеціальному законі, там де ми би могли би залучити, наприклад, якихось партнерів чи там відповідно до, зрозуміли, да, адвокатів, там юристів, які би відповідно до якогось договору, контракту... Тобто ці можливості відсутні в АРМА. Це можна продумати. І насправді, що відбувається фактично. Після засідання виїзного профільного комітету у АРМА ми вже подали затверджену наказом АРМА структуру у відповідності до затвердженої чисельності, нової чисельності в складі 390 осіб, затвердженої Постановою уряду № 85, і цей документ поданий зараз в НАДС пані Наталії Алюшиній, оскільки запропоновано...

ГОЛОВУЮЧА. В НАДС держслужби?

ДУМА О.О. Звичайно. Оскільки є, ви знаєте, грейди, і для того, щоб розписати цю структуру у відповідності до новозатверджених правил постанови Кабінету Міністрів, зараз цей документ на виконанні в НАДС. Ми її поспішаємо, ми просимо її пришвидшити це питання, щоб ми могли цей штат збільшити і вже залучити нових працівників. Але насправді документ містить більше ніж 530 сторінок, тобто над яким працювали кадри, юристи, і управління менеджменту в АРМА відповідно зі мною, заступниками, щоб цю структуру продумати і залучити техпрацівників професійних і прописати їхні положення. Тобто ми очікуємо відповіді НАДС, держслужби, і відповідно ми зверталися з листом комітету по статті 13, щоби розблокувати це питання. І люди насправді хотіли йти працювати в АРМА, тому що...

У нас є ця проблема, я підтверджую, в нас дуже багато ухвал, з якими треба працювати щодня, щодня приходять ще нові. І ми бачимо, звичайно, мотивацію збільшити кількість договорів управління. Я, крім цієї проблем, назву ще одну. Дивіться, ми відкрили площадки ProZorro там, де відбір управителів, да, але ми спочатку здійснюємо оцінювання об'єктів, які пропонуються до управління, тобто спочатку йде оголошення на сайті, який об'єкт. Перепрошую, спочатку АРМА оглянула об'єкт, бо ухвала може бути старою, там 21-22-го року, тобто ми вже залучили, дали доручення територіальному управлінню, або це ще плюс працівники центрального апарату. Відбувся огляд, ми на це витратили час.

Потім іде оголошення про відбір суб'єкта оціночної діяльності, ми його оцінюємо. Спочатку вибираємо на конкурсних засадах з тих, хто запропонував найкращу пропозицію: тобто найнижчу ціну в найкоротші строки. Відібрали суб'єкта, суб'єкт протягом місяця приблизно оцінює і ми даємо оголошення вже на площадку ProZorro. І зараз ми стикнулися з тим, наприклад, що в нас є такі об'єкти, за які борються управителі, один на одного пишуть скарги до Антимонопольного комітету, Антимонопольний комітет починає знову затягувати, пише нам. Ми по кожному об'єкту пишемо ці пояснювання. Отепер уявіть собі гвалт оцієї роботи, де у відділі 5 працівників, купа цих ухвал і

тільки, тобто є робота з тими, які вже оцінені, тільки суб'єкти оціночної діяльності – це одна історія, ці, які пройшли цей етап, ще плюс відбір управителя і, наприклад, зі скаргами АМКУ. І плюс треба відбирати нові, щоби подавати далі-далі.

Тобто катастрофічно не вистачає просто людей.

ГОЛОВУЮЧА. Ми вас розуміємо. В нас в секретаріаті також, скільки є, Юрій Васильович, людей? 7, зараз в секретаріаті?

КАРМАН Ю.В. 6. Зі мною – 7.

ГОЛОВУЮЧА. 6, з вами – 7.

ДУМА О.О. І це плюс ми ще реагуємо на зовнішні фактори, наприклад, де нас просять залучити чи коментувати ті об'єкти, які нам ще фактично не передано. Вони можуть бути резонансні, наприклад, "Гулівер" чи ще щось, сотні журналістських запитів, публічних запитів, на які ми в п'ятиденний термін повинні відповісти, інакше буде відповідальність і таке інше. Будемо працювати.

Дякую. Просимо тільки нам допомогти збільшити чисельність.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги! Колеги, можна, поки не пішов Володимир... Володимире! Колеги! Колеги, засідання з Національним антикорупційним бюро четвер, 2:30. Гарзд? Відкрите засідання, цей четвер. 2:30. Ні-ні, на Липській. Да, колеги? Ми просто планували це засідання ще тиждень тому, ми з вами обговорювали це неформально.

_____. Давайте перенесем.

ГОЛОВУЮЧА. На куди?

_____. Да на куди хочете.

ГОЛОВУЮЧА. Так його немає на куди перенести.

_____. Засідання немає куди з НАБУ перенести? Давайте на п'ятницю перенесемо, на понеділок. Давайте на п'ятницю на ранок.

_____. П'ятниця ранок, наприклад, після "години запитань до Уряду".

_____. У нас тимчасова слідча комісія.

_____. У вас?

_____. А середа?

ГОЛОВУЮЧА. Ми не встигнемо вже, це завтра і ми зал засідань бронювали.

_____. Давайте через тиждень.

ГОЛОВУЮЧА. Ще через тиждень, колеги, ми і так вже не дуже добре виглядаємо, не відреагувавши на всю ситуацію, колеги.

_____. Пусть... *(Не чути)* нас половини не будет. Ви же можете, я знаю.

ГОЛОВУЮЧА. Які пропозиції, колеги?

_____. Давайте це в робочому питанні...

ГОЛОВУЮЧА. Ні-ні, давайте, будь ласка, вирішимо, коли ми проводимо відкрите засідання із НАБУ.

_____. Я пропоную: п'ятниця або понеділок.

ГОЛОВУЮЧА. В понеділок ви не зберетеся фізично на відкрите засідання, колеги.

_____. Як не зберемося? Жмеренецький буде, Лена буде...

_____. Я буду в Києві.

_____. ... Ваня буде, Бурміч буде. А хто ще?

ГОЛОВУЮЧА. Ні, колеги, ми маємо це зробити на пленарному тижні, бо потім, колеги, бо мажоритарники роз'їдуться, ми їх не... Колеги, від'їжджають у відрядження.

_____. Я перепрошую, а у нас хто мажоритарник? У нас тільки...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, в понеділок будуть інші колеги у відрядженні.

_____. Колеги, давайте об'єктивно, из мажоритарщиків тільки я и Ткаченко, той, что мажоритарщик...

ГОЛОВУЮЧА. Олексій, наскільки я знаю, також у відрядженні, я підписувала.

(Загальна дискусія)

Колеги, тобто не буде вас двох, я правильно розумію?

_____. Я буду в п'ятницю.

ГОЛОВУЮЧА. Ні, давайте ми говоримо зараз про четвер. В четвер кого не буде? Ну, колеги, якщо вам не цікаво розібратися в ситуації з антикорупційним бюро, то це, звичайно, ваше право, я не можу вас змусити. Я вважаю, що це наш обов'язок як комітету. Ні, я не можу на п'ятницю, бо ми з вами попередньо проговорювали четвер і ми запросили Директора НАБУ на четвер, і ми забронювали зал на четвер.

БУРМІЧ А.П. Індивідуально ... *(Не чути)*, якщо набереться шість чоловік, будемо ...

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд. Ні, колеги, я не буду це переносити, вибачте. Я вважаю, що ми як комітет зобов'язані відреагувати на ситуацію, яка зараз відбулася в НАБУ. І, я вважаю, що кожен день, коли ми не реагуємо, говорить про нас дуже погано і я не хочу бути частиною цього. Ось що я вважаю.

_____. Ви були у відрядженні?

ГОЛОВУЮЧА. Так. Разом зі мною у відрядженнях були ще декілька членів комітету. Разом зі мною у відрядженнях були ще декілька членів комітету.

_____. Я їду в госпіталь... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд. Колеги, я вас почула, це ваше право. Анатолій Петрович, ви хотіли щось сказати.

БУРМІЧ А.П. У мене питання. Олена Олексіївна, колись у нас був скандал з АРМА по 400 тисячам. Хотілося б... *(Не чути)* Яка ситуація?

_____. Пані Анастасія, засідання закрите чи ще ні?

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ми задали всі питання? Дякую дуже, колеги. Дякую представникам АРМА за участь, на цьому ми тоді можемо закрити засідання.

Дякую.